

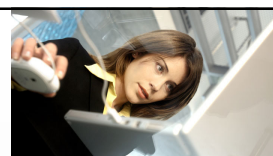
Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväarsuse uuring

detsember 2010

Sisukord

Uuringu eesmärk ja sisu	3
Uuringu läbiviimine	4
Tulemused	5
Kokkuvõte ja järeldused	12
Lisad	14
Küsitlus	
Valimi moodustamine	
Statistilise vea piirid	
Projekti meeskond	
Tulemused tabelitena	
Ankeet	

Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväarsuse uuring
detsember 2010

Emor AS
Autor
Mari-Liis Eensalu

Rahandusministeerium

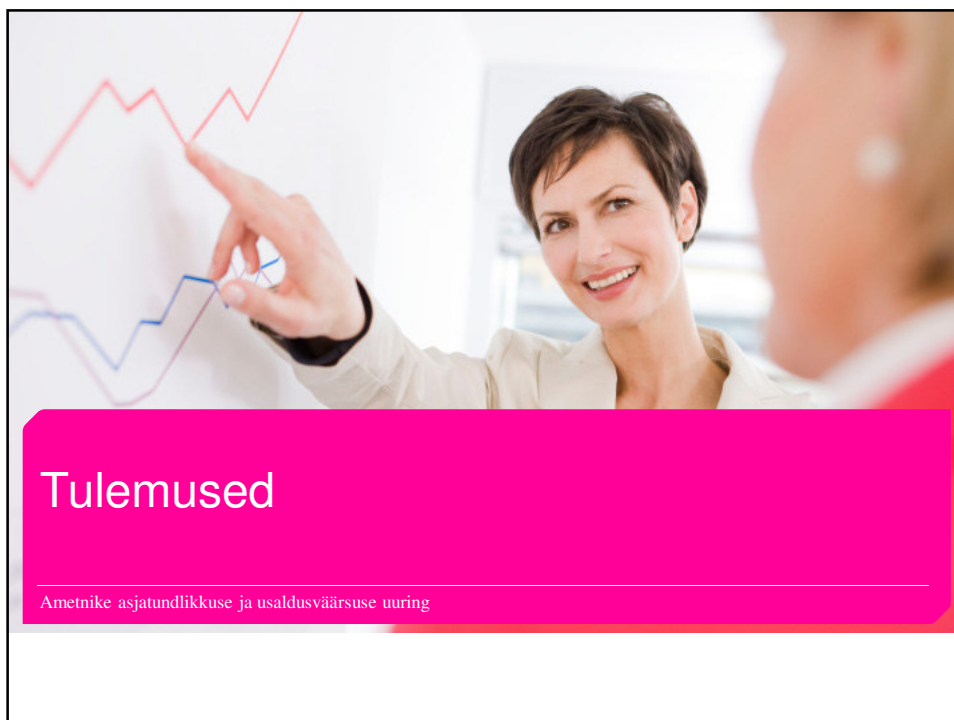
© TNS

Uuringu eesmärk ja sisu

- Uuringu eesmärgiks oli kaardistada Eesti elanike arvamus **ametnike asjatundlikkuse, abivalmiduse ja viisakuse, usaldusvääruse ja eetilise kohta** ning **võrrelda** saadud tulemusi **eelnevatel aastatel läbi viidud uuringute tulemustega**, et hinnata avaliku teenistuse teeninduskvaliteedi ja maine arengut.
- Avalike teenistujate mainet kaardistati nelja väitega nõustumise kaudu:
  - Ametnikud on **asjatundlikud** – nad tegutsevad professionaalselt ja tulemuslikult;
  - Ametnikud on **usaldusväärsed** – nad tegutsevad ausalt, erapooletult ja läbipaistvalt;
  - Ametnikud kohtlevad elanikke **abivalmiduse ja viisakusega**, vastavad küsimustele arusaadavalt ja põhjendavad otsuseid;
  - Ametnikud on **eetilised** – nende tööalane käitumine on õiguspärane ja lähtub ametnikele kohastest väärtustest.
- Taustainfona küsiti **vastanute kokkupuudete kohta ametnikega**, et eristada teeninduse kvaliteedi ja avaliku teenistuse maine mõju antud hinnangutele.

Uuringu läbi viimine

- Uuring viidi läbi **telefoniküsitlusena** TNS Emori CATI-buss uuringu kahe küsitluslaine raames 16.-18. november ja 30. november – 2.detsember 2010.
- Küsitleti **1000 Eesti elanikku** vanuses 15-74 eluaastat.
- Uuringu valim moodustati **esinduslikuna** Eesti vastava-ealise elanikkonna suhtes (keda oli Statistikaameti andmetel 1.1.2009 seisuga kokku 1 038 848 inimest).
- Kõigi 1000 vastaja puhul on valikuuringu protsenthinnangute täpsus **±3,1%**. Väiksemate sihtrühmade analüüsimisel tuleb arvestada suurema võimaliku veaga (statistilise vea piiride tabel on esitatud aruande lisas).
- Intervjuu pikkuseks "Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusvääruse uuringu" küsimuste osas kujunes keskmiselt **1,5 minutit**.
- Täpsem ülevaade küsitlusstatistikast on esitatud aruande lisas.

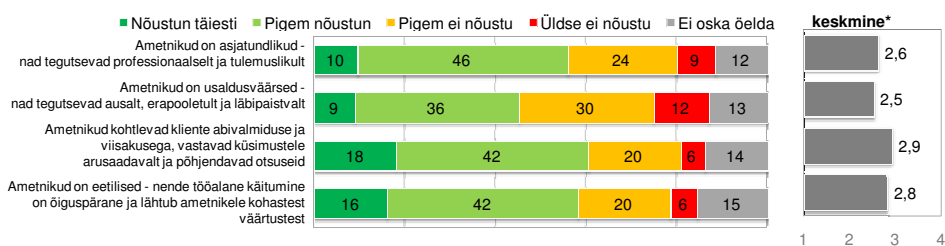

Tulemused

Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväärse uuring

Ametnike üldine maine Eesti elanike seas 2010.aastal

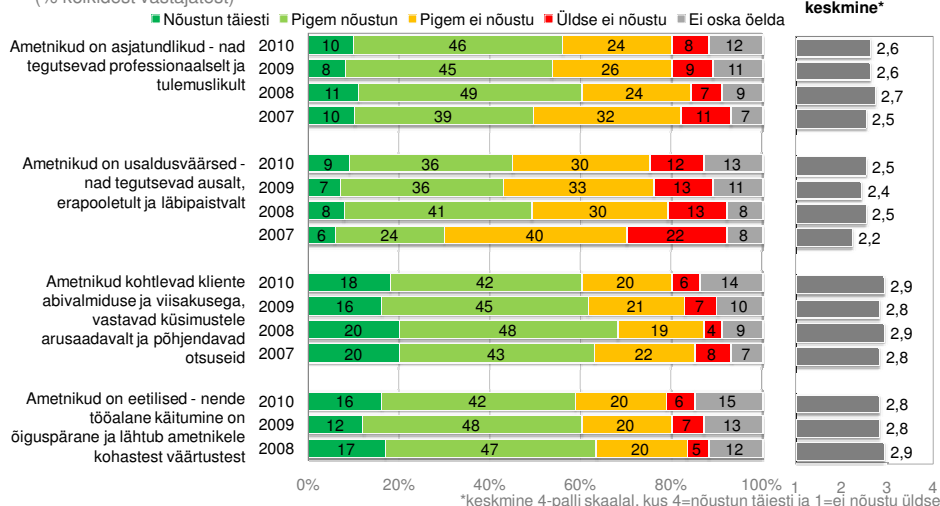
(% kõikidest vastajatest)

*keskmine 4-palli skaalal, kus 4=nõustun täiesti ja 1=ei nõustu üldse

Ametnike maine elanike silmis ei ole oluliselt muutunud

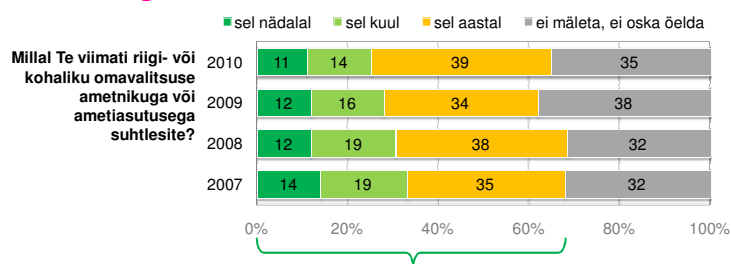
(% kõikidest vastajatest)

7

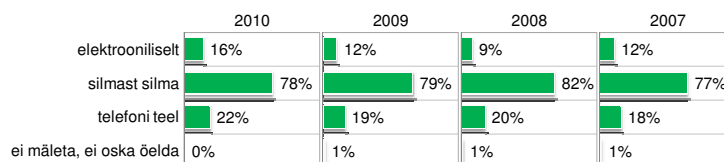
Kokkupuuted riigi- või kohalike omavalitsuste ametnikega

(% kõikidest vastajatest)

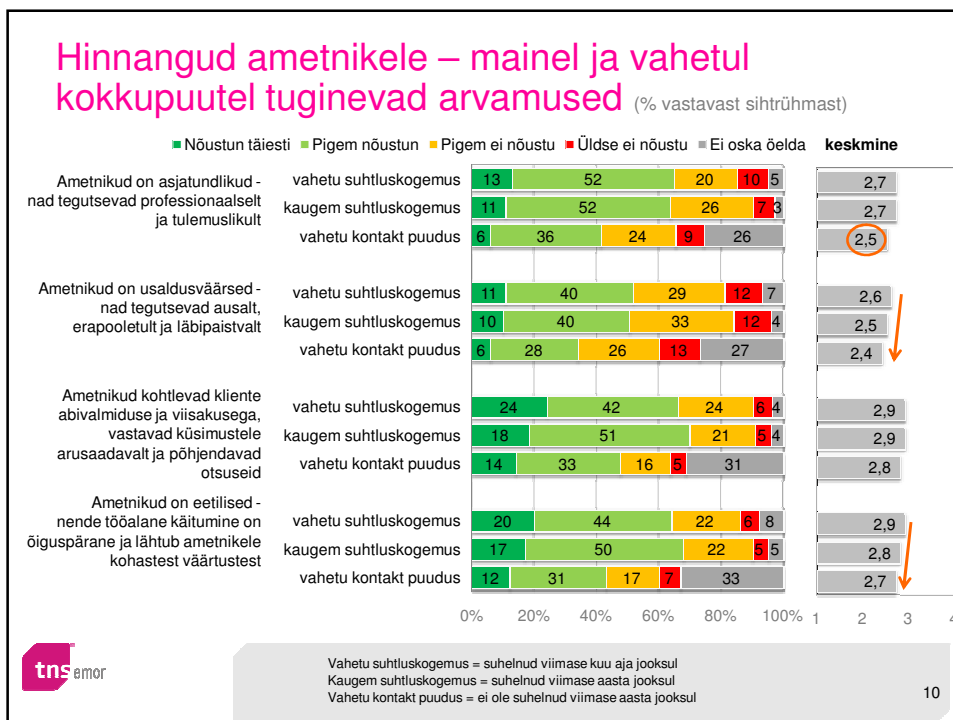
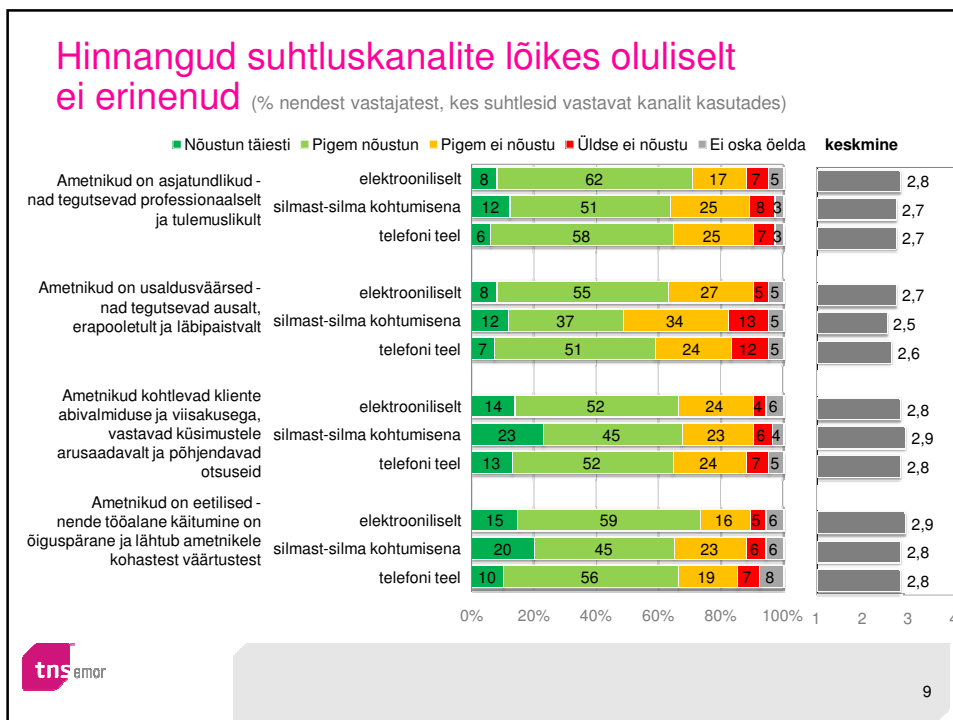

Kas see suhtlus toimus ...?

(kui mäletas, millal viimati suhtles)

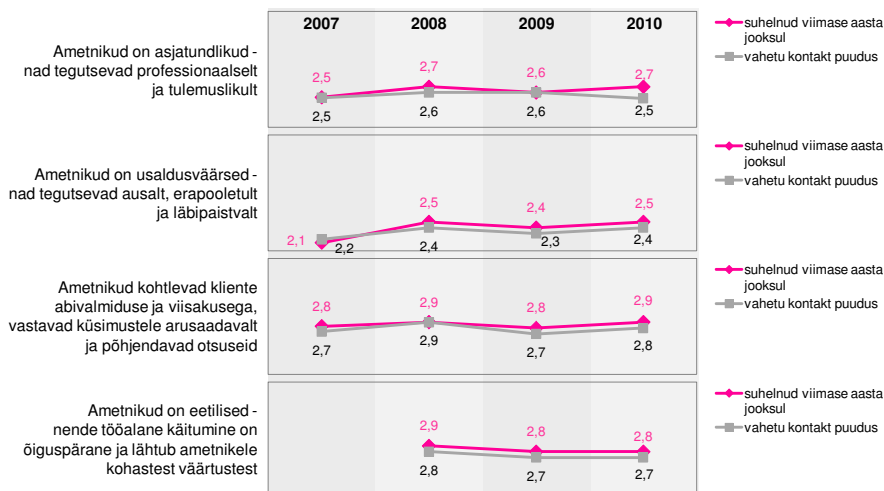

8

Mainel ja vahetul kokkupuutel tuginevate hinnangute trend

(keskmised hinnangud vastavates sihtrühmades)

on suhtuskogemus = suhelnud viimase aasta jooksul
vahetu kontakt puudus = ei ole suhelnud viimase aasta jooksul

11

Kokkuvõte ja järeldused I

- Enamuse (60%) Eesti elanike hinnangul kohtlevad riigi- ja kohaliku omavalitsuse ametnikud kliente **abivalmilt ja viisakalt** ning pea sama paljude (56%) eestimaalaste hinnangul on ametnikud **asjatundlikud**.
- Hinnangud ametnike asjatundlikkusele ja tulemuslikkusele olid jätkuvalt mõnevõrra madalamad kui nende teenindusvalmidusele. See sisaldab kindlasti ka **tagasisidet ametiasutuste asjaajamisele ja protseduuridele**, mitte ainult üksikametnike erialasele professionaalsusele.
- Valdav enamus Eesti elanikest hindas ametnikke ka eetilisteks ja seaduskuulekateks (58%). See hinnang peegeldab ilmselt enam seaduslikkuse aspekti, sest ametnike usaldusväärsele, aususele ja erapooletusele andis positiivse hinnangu mõnevõrra väiksem osa – 45% vastanutest. **Usaldusväärsele kuvand vajab kõige enam tähelepanu**, sest selles osas oli kriitiliste hinnangute andjaid pea sama palju (42%) kui positiivseid.
- Isiklikult oli ametnikega viimase aasta jooksul **kokku puutunud kaks kolmandikku** uuringus osalenutest. Kõige aktiivsemalt on riigi- ja kohalike omavalitsuste ametnikega suhelnud ühelt poolt **juhtide ja ettevõtjate** ning teisalt **töötud** ja muud **tööturul mitteaktiivsed sihtrühmad**.
- Ametnike mainele ja asjatundlikkusele **andsid üldiselt kriitilisemat tagasisidet töötud ja muud tööalased**, kuid **tööturul mitteaktiivsed sihtrühmad**. Ilmselt ei suudeta alati

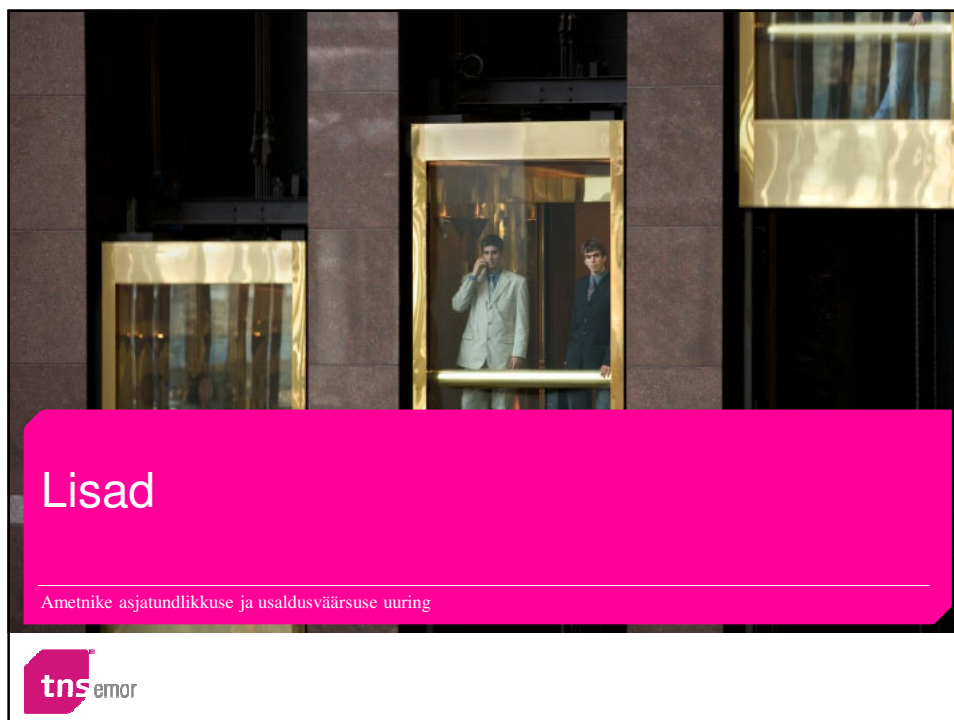

12

Kokkuvõte ja järeldused II

pakkuda nende **ootustele ja vajadustele vastavaid lahendusi**. Selle sihtrühma hinnangud ametnike abivalmidusele on võrreldes möödunud aastaga ka **mõnevõrra langenud**.

- Teisalt andsid madalamaid hinnanguid need, kes **ei olnud ise viimase aasta jooksul ametnikuga suhelnud** ja tuginesid oma hinnangutes ametnikkonna üldisele kuvandile. Ametnike maine edasiseks tõstmiseks tuleks **kõrgemat rahulolu tegeliku teenindus-tasemega aktiivsemalt kommunikeerida**.
- **Suuri muutusi** ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväarsuse kuvandis **aastaga toimunud ei ole**.
- Tendentsina võib täheldada **e-teeninduse taseme tõusu**, kuid selles osas tuleb arvestada hinnangu andjate piiratud arvuga. Aasta-aastalt on elektrooniliste kanalite kasutamine näidanud mõningast kasvutendentsi, kuid **põhisuhtlus toimub siiski silmast-silma kohtumistel**. Traditsioonilist vahetut suhtlust eelistavad selgemalt pensionärid, töölistena leiba teenivad elanikud ja ka töötud ning muud tööturul mitteaktiivsed sihtrühmad.

Lisad

Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväarsuse uuring

Küsitlus

- Küsitlemisel kasutasime CATI-bussi meetodit. Tegemist on omnibuss-tüüpi regulaarse küsitlusega, mille andmekogumine toimub üle nädala arvuti teel juhitavate telefoniintervjuudena ehk CATI-meetodil (*Computer Administrated Telephone Interview*).
- CATI-intervjuu puhul on ankeedi küsimused arvutiekraanil ja küsitleja sisestab vastused kohe arvutisse. Filtrid ja roteerimised on programmeeritud, vältimaks vigu küsitlemisel.
- Ametnike asjatundlikkuse ja usaldusväarsuse uuringu küsitlustöö viisid läbi 59 erikoolituse läbinud Emori küsitlejat.
- Valimibaasi genereeriti ja küsitluseks kasutati 13 061 telefoninumbrit, kusjuures:
  - 1000 juhul viidi intervjuu läbi;
  - 638 juhul keelduti intervjuust;
  - 716 juhul ei olnud valitud numbril sihtrühma esindajat või polnud ta küsitlusperioodil kättesaadav;
  - 1 071 juhul ei toimunud intervjuud, kuna kvoot oli täis;
  - 9 417juhul ei saadud kontakti (number ei vastanud/polnud kasutusel, oli kinni, automaatvastaja);
  - 208 juhul kuulus number firmale;
  - 11 intervjuud katkestati.

Valimi moodustamine

- Valimi moodustamisel kasutasime üldkogumi proportsionaalset mudelit ja juhuvalikut.
- Kuna järjest rohkem on Eestis neid inimesi, kes loobuvad lauatelefonist ja kasutavad vaid mobiiltelefoni (2009. a oli TNS Emori CAPI-bussi andmetel 15–74 a elanike seas selliseid inimesi 47%), siis kasutasime uuringus nii mobiili kui lauatelefoninumbreid.
- 40% valimist moodustasid inimesed, kes on kättesaadavad ainult mobiiltelefoni teel (ei oma lauatelefoni). Leidsime nad juhuvalikuga TNS Emori eelvärvatute andmebaasist.
- Lauatelefonide puhul kasutasime tüvenumbrite registrit, millest genereeritakse iga CATI-bussi tarbeks uus telefoninumbrite baas. Telefoninumbri kolm viimast numbrit genereerib arvuti, mis võimaldab ka salastatud numbrite osalemise küsitluses.
- Vastaja valikuks kasutasime noorte meeste–noorte naiste reeglit (st küsitlesime 15–74-aastastest kodus olevatest meestest kõige nooremat. Kui selles vanuses mehi antud aadressil ei ela või hetkel kodus ei olnud, küsitlesime kõige nooremat kodus olevatest 15–74-aastastest naistest). Sellise vastaja valiku reegli rakendamisel on võimalik saavutada üldkogumi jaotusele kõige lähedasema valimi jaotus, sest noored mehed on kõige raskemini kättesaadav sihtrühm.
- Küsitlustöö käigus kujunenud valimi sotsiaaldemograafilist struktuuri (piirkond, rahvus, vanus ja sugu) võrdlesime vastavate statistiliste näitajatega üldkogumi kohta. Vajaduse korral kaalusime tulemusi uuringu esinduslikkuse tagamiseks.

Valimi kirjeldus

		Üldkoogum (ESA 01.01.2009)		Planeeritud valim	Tegelik valim		Kaal	Kaalutud jaotus	
		Abs. arv	%		Arv	%		Arv	%
KOKKU		1 038 848	100%	1000	1000	100%		1000	100%
PIIRKOND	Tallinn	311 828	30%		305	31%	0,98	300	30%
	Põhja-Eesti	154 807	15%		185	19%	0,81	150	15%
	Lääne-Eesti	124 457	12%		107	11%	1,12	120	12%
	Tartu piirkond	142 249	14%		156	16%	0,88	137	14%
	Lõuna-Eesti	120 701	12%		118	12%	0,98	116	12%
	Virumaa	184 806	18%		129	13%	1,38	178	18%
ASULATÜÜP	Pealinn	311 828	30%	300	305	31%	0,98	300	30%
	Suur linn	200 132	19%	398	163	16%	1,18	192	19%
	Muu linn	212 997	21%		213	21%	0,96	205	21%
	Alevik/küla	313 891	30%	302	319	32%	0,95	302	30%
SUGU	Mehed	486 340	47%	468	469	47%	1,00	468	47%
	Naised	552 508	53%	532	531	53%	1,00	532	53%
VANUS	15-24	196 272	19%	188	177	18%	1,06	188	19%
	25-34	192 490	19%	186	175	18%	1,06	186	19%
	35-49	274 860	26%	264	274	27%	0,96	264	26%
	50-64	246 847	24%	362	227	23%	1,05	238	24%
	65-74	128 379	12%		147	15%	0,84	124	12%
RAHVUS	Eestlased	704 385	68%		740	74%	0,92	678	68%
	Muu rahvus	334 463	32%		260	26%	1,24	322	32%

Statistilise vea piirid

Andmetabelite uurimisel ja tulemustest järelduste tegemisel tuleb arvestada valimi veaga. Vea piirid on antud 95% tõenäosusega, arvestades kogu valimi ja sagedamini esinevate alarühmade arvulist suurust.

Vastuste osakaal/ Valimi suurus	50%	45%	40%	35%	30%	25%	20%	15%	10%	5%	3%	2%
	50%	55%	60%	65%	70%	75%	80%	85%	90%	95%	97%	98%
5	43,83%	43,61%	42,94%	41,81%	40,17%	37,96%	35,06%	31,30%	26,30%	19,10%	14,95%	12,27%
10	30,99%	30,83%	30,36%	29,56%	28,40%	26,84%	24,79%	22,13%	18,59%	13,51%	10,57%	8,68%
15	25,30%	25,18%	24,79%	24,14%	23,19%	21,91%	20,24%	18,07%	15,18%	11,03%	8,63%	7,08%
20	21,91%	21,80%	21,47%	20,90%	20,08%	18,98%	17,53%	15,65%	13,15%	9,55%	7,48%	6,14%
25	19,60%	19,50%	19,20%	18,70%	17,96%	16,97%	15,68%	14,00%	11,76%	8,54%	6,69%	5,49%
35	16,56%	16,48%	16,23%	15,80%	15,18%	14,35%	13,25%	11,83%	9,94%	7,22%	5,65%	4,64%
40	15,49%	15,42%	15,18%	14,78%	14,20%	13,42%	12,40%	11,07%	9,30%	6,75%	5,29%	4,34%
45	14,61%	14,54%	14,31%	13,94%	13,39%	12,65%	11,69%	10,43%	8,77%	6,37%	4,98%	4,09%
50	13,86%	13,79%	13,58%	13,22%	12,70%	12,00%	11,09%	9,90%	8,32%	6,04%	4,73%	3,88%
60	12,65%	12,59%	12,40%	12,07%	11,60%	10,96%	10,12%	9,03%	7,59%	5,51%	4,32%	3,54%
65	12,16%	12,09%	11,91%	11,60%	11,14%	10,53%	9,72%	8,68%	7,29%	5,30%	4,15%	3,40%
75	11,32%	11,26%	11,09%	10,79%	10,37%	9,80%	9,05%	8,08%	6,79%	4,93%	3,86%	3,17%
100	9,80%	9,75%	9,60%	9,35%	8,98%	8,49%	7,84%	7,00%	5,88%	4,27%	3,34%	2,74%
150	8,00%	7,96%	7,84%	7,63%	7,33%	6,93%	6,40%	5,71%	4,80%	3,49%	2,73%	2,24%
200	6,93%	6,89%	6,79%	6,61%	6,35%	6,00%	5,54%	4,95%	4,16%	3,02%	2,36%	1,94%
300	5,66%	5,63%	5,54%	5,40%	5,18%	4,90%	4,53%	4,04%	3,39%	2,47%	1,93%	1,58%
500	4,38%	4,36%	4,29%	4,18%	4,02%	3,79%	3,51%	3,13%	2,63%	1,91%	1,49%	1,23%
1 000	3,10%	3,08%	3,03%	2,95%	2,84%	2,68%	2,48%	2,21%	1,86%	1,35%	1,06%	0,87%

Projekti tööruhm

Uuringu eri etappides osalesid ja olid vastutavad:

Tellijapoolne kontaktisik:	Riini Saluri
Uuringu kava ja aruande koostaja:	Mari-Liis Eensalu
Valimi koostaja:	Mare Lepik
Ankeedi programmeerija:	Kalev Mitt
Küsitlustöö koordineerija:	Kaja Nebel
Tabellitöötlus:	Kalev Mitt
Graafilised tööd:	Maire Nõmmik

Kontaktandmed:

AS Emor

Telefon:	626 8534
Telefon (üld):	626 8500
Faks:	626 8501
E-mail:	mari-liis.eensalu@emor.ee
E-mail (üld):	emor@emor.ee
Aadress:	A. H. Tammsaare tee 47 11316 Tallinn

